

دادستان علیه هادی حیدری
به خاطر کشیدن کاریکاتور رئیس جمهور اعلام جرم کرد
پزشکیان گفت: از کاریکاتور نیست شکایتی ندارم.

خب
دکتر گذشت
کرده
شاکی اصلی
چی؟

اون هم
چند روز دیگه
معلوم می شه...

آمریکا دوست ایران نیست

در ضرورت به کارگیری دیپلماسی موثر

محسن صالحی‌خواه

گزارشگر هم‌میهن

گذر زمان، مرور اظهارات و تحلیل تحولات بیش از پیش به ما نشان می‌دهد که در حوزه کارکرد دیپلماسی و اهمیت آن، با اشخاص طرف نیستیم؛ با دو جهان کاملاً متفاوت روبه‌رو هستیم

در یک جهان، برخی می‌خواهند ایران بازیگر مفرد عرصه بین‌الملل باشد و نمی‌خواهند تعامل و تبادل امتیاز کند، در خلأ کنشگری کند و همه باید حق او را بدهند، انزواطلب‌اند و اعتقاد دارند باید کشور را در مسیری حرکت بدهیم که بتواند پس از فروپاشی نظم ایجادشده پس از جنگ جهانی دوم، جایگاهی رفیع داشته باشد. این جهان بر پایه احتمالات بنا شده و منتظر است روزی اتفاق‌های بزرگی بیفتد تا سیاست‌هایش به نتیجه برسد. کج‌فهمی راهبردی از روابط بین‌الملل، دیپلماسی و مفاهیم این حوزه‌ها در میان آن‌ها با مرور زمان نهادینه شده است.

جهان دوم، به واقعیت‌های جهان نزدیک‌تر است. در ایده‌آل‌ترین حالت تلاش می‌کند ظرفیت‌ها و اهداف را بسنجد و بر اساس آن‌ها کنشگری کند. ذات استعماری سازمان‌های بین‌المللی و ایجاد سازوکارهای پس از جنگ دوم برای حفظ قدرت متفقین پیروز را می‌شناسد اما در کنار آن به درستی اعتقاد دارد که در افتادن با این سازوکارها و کشورهای قدرتمند اگر در نهایت برای کشور مضر نباشد، در خوشبینانه‌ترین حالت سودی برای آن ندارد. دوستی و دشمنی دائم در نظام بین‌الملل وجود ندارد و تنش‌ها را باید مدیریت کرد. حتی اگر به صورت دائم قابل حل و فصل نباشد.

بعد از توقف جنگ اسرائیل - ایران، گروه نخست ابتدا این موج را راه انداختند که چرا آتش‌بس کردید. باید تا نابودی اسرائیل پیش می‌رفتیم، به خاطر بی‌ایرود وقتی وزیر خارجه در گفت‌وگو با فاکس نیوز گفت محو اسرائیل سیاست جمهوری اسلامی نبوده و نیست - با تمام تناقض‌هایی که در آن صحبت وجود داشت - چه سروصدایی راه انداختند. همین سیاست ایران در قبال رژیم آپارتاید اسرائیل که عراقچی آن را تفسیر کرد باید در جایی و زمانی که امکان آن وجود داشت بررسی شود. اما این سیاست اعلامی هم نمی‌گوید ایران قصد محو اسرائیل را دارد. همواره گفته می‌شود که اسرائیل محو خواهد شد که به نظر می‌رسد آن را در نتیجه یک روند می‌دانند، در پاسخ به موج اول باید گفت این دقیقاً همان چیزی است که از آن می‌ترسیدیم. اینکه یک تفکر وهم‌آلود با آن مشخصات قدرت را به طور کامل به دست بگیرد و کشور را درگیر جنگی آرمانی و گسترده کند. چرا که آن‌ها مسئولیتی در قبال ایران و مردم آن ندارند. در آن صورت، نمی‌توان تصور کرد که بین اسرائیل و ایران آتش‌بسی برقرار می‌شد. آتش‌بسی که همین امروز شکننده است و ساختار تلاش می‌کند از فرصت آن برای حل و فصل سیاسی مسائل استفاده کند، در آن صورت اصلاً وجود نداشت، امروز وسط جنگ منطقه‌ای و ناآرامی‌های داخلی بودیم. چرا که جنگ با ایران قطعاً به منطقه گسترش پیدا می‌کند.

آن‌ها سپس بر این موج سوار شدند که چرا می‌خواهید مذاکره کنید؟ دیگر آن‌ها چه کار باید بکنند که بدانید نباید مذاکره و اعتماد کرد. در دومین مورد هم باید گفت که آن‌ها صلاحیتی برای اظهارنظر ندارند هر چند حق اظهارنظر برای آن‌ها هم محفوظ است. نتیجه مدیریت آن‌ها در پرورده هسته‌ای کاملاً مشخص است. نه سعید جلیلی، محمود احمدی‌نژاد یا علی لاریجانی که او هم در مدیریت این موضوع در زمان خودش موفق نبود. آن جهان فکری که تصور می‌کند همه موظف هستند حق ایران را بدهند در حالی که کنشگری باید متناسب با ظرفیت‌ها باشد. ایران باید با عقلانیت از این شرایط عبور کند. عقلانیت همان چیزی است که تندروها از آن به عنوان سازش، وادادگی و مانند آن یاد می‌کنند. حل و فصل مسائل میان جمهوری اسلامی و آمریکا به صورت کامل قطعاً ممکن نیست. اما نیازی به این حد از دشمنی میان دو طرف هم نبوده است. ما به مدیریت تنش نیاز داریم. این مدیریت تنش نیز به تصمیم‌های بزرگ احتیاج دارد. ابزار آن هم دیپلماسی و یکی از شاخه‌های آن مذاکره است. آمریکا دوست ما نیست. هرکس اینگونه فکر کند، خودش را گول می‌زند. اما نیاز داریم که مشکل را با این کشور حل کرد. آمریکا را نمی‌توان حذف کرد. همانطور که چین قابلیت حذف ندارد.

سوال آخر این است که آیا در چنین شرایطی تضمینی وجود دارد که مسیر دیپلماسی به نتیجه برسد؟ خیر. سال‌ها تصورات و انتظارات اشتباه و فروغلتیدن خواسته یا ناخواسته به شرایط نامناسب بین‌المللی در کنار گسترش گسل‌های داخلی، تضمینی به ما نمی‌دهد.

اساس چارچوب سیاست‌های کلی و قوانین برنامه‌ریزی، به‌طور مستقل عمل کنند. این اختیارات به تدریج به استان‌ها واگذار می‌شود، گرچه این مسیر ساده نیست و سال‌هاست مطرح شده، ولی به نتیجه کامل نرسیده است. انقلابی بودن به معنای امضا کردن تصمیمات بدون بررسی درست نیست و باید مسیر درست را انتخاب کرد تا آسیب نرساند.» پزشکیان تأکید کرد: «نباید مشکلاتی مانند کمبود آب یا نبود راه بهانه شود بلکه باید منابع موجود به‌صورت علمی و دقیق مدیریت شوند و در چارچوب امکانات فعلی اقدامات لازم انجام شود. تأکید داریم که دخل و خرج هر استان به خود استان سپرده شود تا درآمد و هزینه‌ها به صورت شفاف مشخص گردد. منابع ملی که باید بخشی از آن به کشور بازگردد، در چارچوب عدالت توزیع خواهد شد، اما بخش زیادی از امور قابل واگذاری به استان‌ها است تا اثر بخشی و کارایی افزایش یابد.» او افزود: «برای زمستان نیز ذخایر گاز، گازوئیل و نفت به حد کافی فراهم شده است تا مشکلات سال گذشته تکرار نشود. روند نصب پیل‌های خورشیدی با سرعت ادامه دارد و انرژی بادی نیز توسعه یافته است. ذخایر برای عبور موفق از زمستان آماده است و از این جهت خیالمان راحت است.»

▼ زندانیان و بی‌حجاب‌ها هم حمایت کردند

پزشکیان با نخبگان و فرهیختگان استان زنجان هم دیدار و گفت‌وگو کرد. او با بیان اینکه فرهنگ ما همان رفتار و عملکرد ما است، افزود: «اسلام یعنی انصاف، حق و عدالت و ما باید منصف و حق‌طلب باشیم و عدالت را در جامعه اجرا کنیم. در مورد موضوع حجاب هم همین است و باید با کار فرهنگی در مساجد و محلات برای ترویج آن اقدام کنیم. در ایام جنگ ۱۲ روزه و تجاوز وحشیانه رژیم صهیونیستی و آمریکا به خاک کشورمان دیدیم دختری که حجاب مورد انتظار را نداشت نیز با در دست داشتن تصاویر رهبر انقلاب از کشور، نظام و رهبری دفاع کرد و این چیز کمی نیست.» رئیس جمهور افزود: «ما در جنگ ۱۲ روزه شاهد بودیم، حتی کسانی که به هر دلیلی در زندان بودند، این موضوع را محکوم و از حاکمیت و رهبری حمایت کردند. شهید بهشتی در کتاب حق و باطل از دیدگاه قرآن می‌گوید، اگر یک گروهی نام اسلام را روی خودشان بگذارند و از دور ببینید کارشان منصفانه و بر اساس حق است، این اسلام است، ولی اگر یک گروهی نام اسلام را بر خود بگذارند و انصاف را رعایت نکنند، اگر تبلیغات تلویزیون و کتاب‌دستشان باشد، هر چه بنویسند این اسلام نیست، اسلام یعنی انصاف حق و عدالت.»

▼ دستاوردهای سفر به زنجان

پزشکیان در جریان این سفر دستور آگیری سد بلوین را صادر کرد. سد بلوین با هدف تامین آب شرب شهرهای زرین‌آباد، حلب و ۹۲ روستا، یکی از مهم‌ترین پروژه‌های زیرساختی دولت در حوزه آبرسانی محسوب می‌شود. طرح توسعه بیمارستان شهید بهشتی زنجان با عنوان پروژه خیرساز رجبعلی مقدم زنجان نیز از دیگر طرح‌هایی بود که توسط رئیس‌جمهور به بهره‌برداری رسید. همچنین مرکز سوانح سوختگی زنجان افتتاح شد. دو تفاهم‌نامه نیز به صورت نمادین با حضور استاندار و مسئولان استان زنجان امضا شد. تفاهم‌نامه نخست مربوط به تأمین ۵۰۰ مگاوات انرژی خورشیدی به اتاق بازرگانی و استانداری زنجان بود و تفاهم‌نامه دوم برای تکمیل نیروگاه سلطانیه زنجان با ظرفیت اسمی ۳۲۰ مگاوات به امضا رسید.

و خواهد بود. گروگان گرفتن صدها میلیون نفر در زرادخانه هسته‌ای یک رژیم غیرپاسخگو، نسخه‌ای برای بی‌ثباتی دائمی است. ما باید راه جدیدی برای پیشرفت پیدا کنیم.»

در ادامه این یادداشت آمده است: «مناره همچنین به تغییر چارچوب بحث هسته‌ای در منطقه کمک خواهد کرد. برای مدت طولانی، مسائل هسته‌ای صرفاً از دیدگاه خطر و تهدید مطرح شده‌اند. اما علم هسته‌ای همچنین راه‌حل‌هایی را برای بحران آب و هوا، کمبود آب، امنیت غذایی و تنوع انرژی ارائه می‌دهد. با کاهش ذخایر نفت و گاز، انرژی هسته‌ای برای رشد و پایداری منطقه‌ای حیاتی خواهد بود. مناره می‌تواند این آینده را به یک واقعیت مشترک و امن تبدیل کند. نحوه کار آن به این صورت است. مناره تحقیق، آموزش و توسعه را در سراسر کشورهای عضو هماهنگ خواهد کرد. این شبکه‌ها سرمایه‌گذاری‌های مشترک در زمینه‌هایی از غنی‌سازی اورانیوم و مدیریت پسماند گرفته تا همجوشی هسته‌ای و پزشکی حمایت می‌کند. اعضا از طریق یک هیئت نظارتی مشترک، امکانات و تخصص خود را به اشتراک می‌گذارند و شفافیت را تضمین می‌کنند. میزان مشارکت متناسب با ظرفیت هر کشور خواهد بود، اما هر عضو سود خواهد برد.» ظرفیت درباره سازوکار این شبکه نوشت: «دفتر مرکزی این شبکه در یکی از کشورهای شرکت‌کننده خواهد بود و دفاتر فرعی و احتمالاً تأسیسات غنی‌سازی مشترک در سایر کشورها وجود خواهد داشت. نظارت توسط هیئت مدیره‌ای متشکل از نمایندگان ملی انجام خواهد شد و ناظران بین‌المللی از سازمان ملل متحد، شورای امنیت و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز برای شرکت در آن دعوت می‌شوند. از همه مهم‌تر، مناره شامل پادمان‌های متقابل قوی برای جلوگیری از انحراف مواد برای استفاده نظامی خواهد بود. امروز، بیش از هر زمان دیگری، ما در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا با آگاهی جمعی از تصویر وحشتناک آینده خود، مگر اینکه از این لحظه استفاده کنیم، از خواب بیدار شده‌ایم. ما می‌دانیم که بی‌اعتمادی در منطقه ما ریشه عمیقی دارد. ایران و دیگران نیز نارضایتی‌های خود را دارند. اما گذشته نباید سرنوشته ما را تعیین کند.»

ظریف در پایان این یادداشت با یادآوری وضعیت منطقه و لزوم مدیریت وضعیت نوشت: «ما از کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقای ما خواهیم که مناره را تأیید کنند و مذاکرات رسمی در مورد ساختار، اختیارات و معیارهای عضویت آن را آغاز کنند. یک اجلاس منطقه‌ای - تحت نظارت سازمان ملل متحد و با حمایت قدرت‌های جهانی - می‌تواند پایه و اساس آن را بنا نهد. چنین اقدامی نه تنها خطر درگیری هسته‌ای را کاهش می‌دهد، بلکه الگویی برای همکاری در جهانی از هم گسیخته ارائه می‌دهد. وضعیت موجود ناپایدار است. کابوس تشدید تنش و پتانسیل ذاتی آن برای اشاعه سلاح‌های هسته‌ای دیگر فرضی نیست؛ به طرز خطرناکی نزدیک به واقعیت است. اما هنوز زمان برای انتخاب مسیری متفاوت وجود دارد. مناره می‌تواند چراغ راهی باشد که ما را به سوی آینده‌ای هدایت کند که در آن خاورمیانه دیگر میدان نبرد برای تهدید هسته‌ای نباشد، بلکه پیشناز صلح، پیشرفت و انرژی مسئولانه باشد. زمان اقدام اکنون است.»

۲۰ هزار فرسنگ یا ۹ کیلومتر

درباره عکسی از اعماق دریا

امیر جدیدی

عکاس و روزنامه‌نگار

خاطراتان هست یک روز همین گوشه صفحه سه نوشته بودم سردبیرمان سرشلوغ‌تر از آن است که احوال‌م را جویا شود؟ خاطراتان هست که گفته بودم چه بشود که مثلاً از عکسی خوشش بیاید، آن وقت است که بدون سلام و احوالپرسی برابم فوروارد می‌کند و من هم سمعاً و طاعتاً...

عصر دلگیر جمعه است. روی مبل خانه‌ام لم داده‌ام و مثل کراهی که چند ساعتی از یخچال بیرون مانده باشد با مبل یکی شده‌ام. ناگهان اسم سردبیر روی گوشی می‌افتد. گمانم این است که آفتاب از سوی دیگری طلوع کرده و او خواسته احوال‌م را بپرسد. خوش خیالی اما بدردی است. همین که پیغامش را باز می‌کنم توی ذوقم می‌خورد. عکس و خبری که ضمیمه‌اش است را برابم فوروارد کرده است. «جمع بزرگی از موجودات عجیب و غریب زنده برای اولین‌بار در عمق بیش از ۹ کیلومتری اقیانوس دیده شدند». شما خودتان را جای من بگذارید. اصلاً بلاتشبیه فرض کنید که بنده «ژول ورن» باشم. به نظرتان ژول ورن در اوج افسردگی بعد از ظهر جمعه می‌توانست «۲۰ هزار فرسنگ زیر دریا» بنویسد. می‌گویند نویسنده

داستان‌های شگفت‌انگیز بیشتر شهرتش را مدیون «پیر-ژول اتزل» نویسنده، ناشر و ویراستار اولین نسخه‌های مجموعه‌های ژول ورن است. به نظر‌تان این آقای پیر با ژول چنین می‌کرد؟ خلاصه اینکه با دلی مملو از غم و اندوه به دیدار موجودات غریب ۹ کیلومتر زیر آب می‌روم. نه اشتباه نکنید خود فرضی‌ام را عرض می‌کنم. وگرنه خود حقیقی‌ام ته تهنش بتوانم متر متر زیر آب بروم آن هم بعدش هزار درد سر، حلق، گوش و چشم که پدر صاحب‌بچه آدم را در می‌آورد. به هر حال همراه جمعی از دانشمندان چینی با زیر دریایی «فندوز» به عمق ۱۰ کیلومتری اقیانوس می‌روم و چند ساعتی شگفت‌زده می‌شوم. «آکادمی علوم چین» و «مؤسسه علوم اعماق دریا» بعد از این چند ساعت گشت و گذار در عمق دریا آنچه را که «اجتماع پر جنب‌وجوش جانوری» نامیده‌اند کشف می‌کنند و چیزی که از فحوائ کلامشان مشخص است این بود که روزگاری نه چندان دور دمار از روزگار این موجودات بخت‌برگشته هم در می‌آورد. یعنی تصور کن موجودی ۱۰ کیلومتر زیر آب رفته و خودش را به تاریکی و هزار بدبختی دیگر وفق داده تا از دست آدمیزاد به دور باشد. آن وقت همین که به زندگی سگی‌اش در اعماق دریا عادت می‌کند و همین که می‌خواهد دمی بیاساید جماعتی یال‌له‌کنان به سراغش می‌روند. برای دمی هم که شده خودتان را جای آن موجود بی‌نوای زیر دریا بگذارید. چه احساسی پیدا می‌کنید؟ نکته آخر این که دانشمندان بعد از بازدید از این موجودات ابراز امیدواری کرده‌اند که در مطالعات آینده دریابند این موجودات موسوم به «شیمی سنتتیک» چگونه این مواد شیمیایی را به انرژی تبدیل می‌کنند.